

Sosiaalinen kuntoutus; ostopalvelut

Aikuisten ja nuorten sosiaalityö/ Asumispalvelut 24.11.21

Sosiaalinen kuntoutus SHL,17 § soveltamisopas

Sosiaalisella kuntoutuksella tarkoitetaan sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen keinoin annettavaa tehostettua tukea **sosiaalisen toimintakyvyn vahvistamiseksi, syrjäytymisen torjumiseksi ja osallisuuden edistämiseksi.**

- 1) Sosiaalisen toimintakyvyn ja kuntoutustarpeen selvittäminen;
- 2) Kuntoutusneuvonta ja -ohjaus sekä tarvittaessa kuntoutuspalvelujen yhteensovittaminen;
- 3) Valmennus arkipäivän toiminnoista suoriutumiseen ja elämänhallintaan;
- 4) Ryhmätoiminta ja tuki sosiaalisiin vuorovaikutussuhteisiin;
- 5) Muut tarvittavat sosiaalista kuntoutumista edistävät toimenpiteet. Nuorten sosiaalisella kuntoutuksella tuetaan nuorten sijoittumista työ-, työkokeilu-, opiskelu-, työpaja- tai kuntoutuspaikkaan sekä **ehkäistään näiden keskeyttämistä.**

Sosiaalisen kuntoutuksen tavoite

- Arkielämän taitojen oppimista tai
- Päihteettömän arjen hallintaa, tai
- Koulutukseen tai työhön tarvittavien asioiden harjoittelua tai
- Tukea ryhmässä toimimiseen.

Sosiaalisen kuntoutuksen toteutus ja toteutustapa

- Sosiaalisen kuntoutuksen välineitä voivat olla yksilöllinen psykososiaalinen tuki ja lähityö (kotikäynnit, mukana kulkeminen, kasvatuksellinen tuki omien asioiden hoitamiseen),
- Erilaiset toiminnalliset ryhmät, vertaistuki, osallistuminen vapaaehtoistoimintaan,
- Työtoiminta sekä kaikki asiakkaalle tarjottavat palvelut ja tukitoimet osana sovittua suunnitelmaa.

Asumisen tuen palvelut SHL 21 §

Asumispalveluja järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua tai tukea asumisessa tai asumisensa järjestämisessä.

Kotiin annettavat palvelut ovat ensisijaisia suhteessa palveluihin, jotka edellyttävät muuttamista ja sisältävät sekä asumisen että palvelut (SHL soveltamisopas)

Vantaalla Aikuisten- ja nuorten palvelut tarjoaa ostopalveluna sosiaalista kuntoutusta kotiin vietävänä asumispalveluna sekä työ- ja päivätoimintana mielenterveyskuntoutujille

ASUMISPALVELUJEN HANKINTA MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEKUNTOUTUJILLE SEKÄ ASUNNOTTOMILLE JA TYÖ- JA PÄIVÄTOIMINTA MIELENTERVEYSKUNTOUTUJILLE 1.1.2019- 31.12.2022

Kilpailutetut palvelut (tuotteet)

1. Tuettu asuminen (*sisältää sosiaalisen kuntoutuksen*)
2. Palveluasuminen, tehostettu palveluasuminen ja lyhytaikainen arvioiva asuminen
3. Kriisimajoitus
4. Mielenterveyskuntoutujien työ- ja päivätoiminta (**Sis. Sosiaalisen kunt.**)

Erillissopimuksella hankittavat palvelut (tuotteet)

Tuetun asumisen tavoite ja sisältö

Tuettu asuminen on pääsääntöisesti määräaikaista.

- Tuetun asumisen tavoitteena on vahvistaa ja ylläpitää asiakkaan selviytymistä ja elämänhallintaa sekä ehkäistä syrjäytymistä.
- Asiakkaan tuen tarve eli asiakkaan luo tehtävien käyntikertojen määrä on yksilöllinen ja perustuu asiakkaan toimintakykyyn sekä asiakassuunnitelmaan ja palvelusuunnitelmaan
- Tuettu asuminen koostuu neuvonnasta ja palveluohjauksesta (mm. harrasteet, sosiaaliset suhteet, opiskelu, työllistymisen tukeminen, etuuksien hakeminen).
- Asiakasta tuetaan **talouden hallinnassa**, harjoittamaan päivittäisiä toimintoja (kuten ruoanlaittoa, siivousta, pyykinpesua), terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä, sosiaalisten suhteiden luomisessa ja ylläpidossa

Mielenterveyskuntoutujien työtoiminta

1. Mielenterveyskuntoutujien työtoiminta

Työtoiminnassa osa asiakkaista on siirtymässä takaisin avoimille työmarkkinoille, jolloin työtoiminnan tulee olla monipuolista ja haasteellista. Osa asiakkaista tarvitsee avustavia ja suorittavia tehtäviä. Työtoiminnan tulee aina olla työnomaista ja asiakasta tulee vastuuttaa omasta työtoiminnasta.

TAVOITTEELLINEN TYÖLLISYYSPOJKU

Työtoiminnassa arvioidaan jatkuvasti asiakkaan valmiuksia ja mikäli valmiudet riittävät, hänet voidaan siirtää määräajaksi tavoitteelliseen työllisyyspolkuun. **Tavoitteellinen työllisyyspolku kohti työelämää on lyhytaikaista ja palveluntuottajan tulee todentaa tavoitteisiin pääseminen.** Palveluun siirretään asiakkaat, jotka hyötyvät tavoitteellisesta työllisyyspolusta, palveluntuottaja voi olla itse aktiivisesti yhteydessä asiakkaan omaan työntekijään palvelussa olevista asiakkaista, jotka hyötyisivät tavoitteellisesta työllisyyspolusta. Palveluntuottajan tulee perustella asiakkaan vahvuuksia ja onnistumisia nykyisessä palvelussa.

Nuorten mielenterveyskuntoutujien työtoiminta

2. Nuorten mielenterveyskuntoutujien työtoiminta

Nuoret ovat noin alle 35-vuotiaita, jotka asuvat yleensä tukiasunnossa tai omassa asunnossa. Nuoret voivat olla heikosti toimintaan kiinnittyviä. Nuorilla voi olla mielenterveysproblematiikkaa, päihdeongelmaa tai digipeli-ongelmaa. Henkilöstöllä tulee olla kokemusta tunnistaa ja ohjata nuorta pois riippuvuuksista ja löytää uusia mielenkiinnonkohteita.

ASIAKKAAN MOTIVOINTI TAVOITTEESEEN

Jokaiselle asiakkaalle määritellään tilaajan toimesta tavoite yhteistyössä asiakkaan ja palveluntuottajan kanssa. Asiakkaan lähtötilanne otetaan aina arvioinnissa huomioon. Palveluntuottajan vastuulla on kuvata ja raportoida palveluntoteutumisesta ja asiakkaan tavoitteisiin pääsemisestä.

Työosuusraha työtoiminnan kuntoutujille

TYÖOSUUSRAHA

Palveluntuottaja maksaa työtoimintaan osallistumisesta asiakkaalle erikseen sovitun työosuusrahan, jonka suuruus on määritelty kaupunkitasoisella päätöksellä. Vantaan Sosiaali- ja terveyslautakunta on vahvistanut 21.1.2019 työosuusrahan seuraavasti:

- Päihde- ja mielenterveyskuntoutujien työtoiminnassa maksetaan asiakkaalle 2 euroa /työtoimintatunti.
- Työosuusrahaa maksetaan läsnäolopäiviltä, sairausloman ajalta ei makseta työosuusrahaa.

Mielenterveyskuntoutujien päivätoiminta

Aikuisten päivätoiminta :

Päivätoiminnassa tulee huomioida ja tukea asiakkaiden yksilöllisiä voimavaroja. Päivätoiminnan tavoitteena on auttaa asiakasta toimimaan mahdollisimman itsenäisesti ja oppia hoitamaan asioita omatoimisesti, sekä luoda yhteys asuinalueen paikallisiin palveluihin.

Aikuisille asiakkaille suunnattu päivätoiminta voi olla esimerkiksi kädentaitoja, keskustelua, liikuntaa, retkeilyä tai sosiaalisten taitojen ja arjen taitojen harjoittelua. Päivätoiminnan tarkoituksena ei ole tuottaa tavaraa tai palveluja.

Nuorten päivätoiminta:

Nuoret ovat noin alle 35-vuotiaita, jotka asuvat yleensä tukiasunnossa tai omassa asunnossa. Nuoret voivat olla heikosti toimintaan kiinnittyviä. Nuorilla voi olla mielenterveysproblematiikkaa, päihdeongelmaa tai digipeliongelmaa. Henkilöstöllä tulee olla kokemusta tunnistaa ja ohjata nuorta pois riippuvuuksista ja löytää uusia mielenkiinnonkohteita.

Palvelujen tilaaminen

Palvelua voi tilata aikuisten ja perheiden aikuisten sosiaalityöstä, nuorten sosiaalityöstä, asumisen sosiaalityöstä sekä lastensuojelusta. Muut voivat tilata omien päätösprosessiensa mukaan ja omalla kustannuksellaan.

Aikuisten sosiaalityö:

Mielenterveyskuntoutujien työ- ja päivätoiminta/ aikuiset
Mielenterveyskuntoutujien kotiin vietävät palvelut, aikuiset

Nuorten sosiaalityö:

Mielenterveyskuntoutujien kotiin vietävät palvelut, nuoret
Mielenterveyskuntoutujien työ- ja päivätoiminta, nuoret
Eri kunnissa asuvien jälkihuolto nuorten kustannukset

Asumisen sosiaalityö ja sosiaalinen kuntoutus:

Mielenterveyskuntoutujien työ ja päivätoiminta
MT-kuntoutujien kotiin vietävä tuki/ osto
Asunnottomien, päihdekuntoutujien ostopalvelut (useita tuottajia)
Mielenterveyskuntoutujien palveluasuminen ja tehostettu palveluasuminen

Asiakasohjausryhmä ” Soskuryhmä”

Asiakasohjausryhmä käsittelee joka tiistai aamulla hakemukset , jotka on reititetty Apotin työjonoon ”SOSKU SAAPUNEET”

- Kokouksessa ovat Aikuisten- ja nuorten johtavat sosiaalityöntekijät, Aikuisten, Nuorten ja Asumisen sosiaalityön esimiehet, joista puheenjohtajat
- Johtavat sosiaalityöntekijät esittelevät hakemukset ja ryhmässä tehdään suositukset jotka reititetään hakemuksen tuoneelle. Palvelut ovat määräaikaista
- Ensisijaisena on aina kaupungin omat palvelut, esimerkiksi asumisyksiköt , Steppi ja Noste
- Jos tarvittavaa palvelua ei ole kilpailutettu voidaan esittää erillisostoa, jos palvelutuottaja tiedetään
- Johtavat sosiaalityöntekijät merkitsevät ostot seurantaan, jotta voidaan seurata ostopalvelujen budjetteja
- Asiakkaan oma työntekijä sopii palvelutuottajan kanssa palvelun aloittamisesta

Järjestöyhteistyö

Vantaan kaupungin aikuisten- ja nuorten palveluilla on yhteistyösopimus Vantaan mielenterveysseuran kanssa

Sopimuksessa on seuraavat palvelut:

1. Tukihenkilötoiminta
2. Sovittua ryhmätoimintaa

Kaupunki tukee toimintaa yhteistyösopimuksen kautta. Yhteiset kokoukset järjestetään kaksi-kolme kertaa vuodessa joissa sovitaan tukihenkilöpalkkioista sekä tuettavien määrästä. Tukihenkilöt ovat vapaaehtoisia.

Tukihenkilötoiminnasta saa tietoa yhdistyksen kautta.

Vantaan Perhe ja sosiaalipalvelut tukee myös esim. Vantaan klubitaloa järjestöavustuksella ja asiakkaita ohjataan klubiteroon sekä sosiaalityöstä, että HUS psykiatriasta.